

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep

0030 OSLO

05.03.2009

Deres ref.:

Saksbehandler: Solvej Lue Jensen
Direkte innvalg: 51 51 69 17

Saksnr. 09/18-4
Løpenr. 8469/09
Arkivnr. N20 &00

**HØRINGSUTTALELSE FRA ROGALAND FYLKESKOMMUNE TIL
- FORSKRIFT OM UNIVERSELL UTFORMING AV RULLENDE MATERIELL TIL
JERNBANE, HERUNDER SPORVEI, TUNNELBANE OG FORSTADSBANE**

Det vises til tilsendt høringsutkast. Forslag til forskrift er i Rogaland fylkeskommune behandlet i Fylkesrådet for funksjonshemmede den 02.03.09 og i Samferdselsutvalget den 04.03.09. Saksforelegg og begge protokoller følger vedlagt.

Samferdselsutvalget fattet vedtak som følger:

Rogaland fylkeskommune forutsetter at nasjonale tillegg i forskriften slår fast at prinsippet om universell utforming skal gjelde. Videre skal Staten, og ev. NSB eller andre togoperatører, også i kjøp- og konsesjonsprosesser sikre universell utforming.

Med hilsen
Samferdselsseksjonen

Gunnar Odd Eiterjord
Samferdselssjef

Solvej Lue Jensen
Solvej Lue Jensen
Spesialkonsulent

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Saksprotokoll

Utvalg: Samferdselsutvalget
Møtedato: 04.03.2009
Sak: 8/09

Resultat: Enstemmig vedtatt

Arkivsak: 09/18
Tittel: **SAKS PROTOKOLL: FORSKRIFT OM UNIVERSELL UTFORMING AV RULLENDE MATERIELL TIL JERNBANE, HERUNDER SPORVEI, TUNNELBANE OG FORSTADSBANE**

Behandling:

Det ble protokollert:

Agnar Bruntveit, AP fremmet følgende forslag.

Rogaland fylkeskommune forutsetter at nasjonale tillegg i forskriften slår fast at prinsippet om universell utforming skal gjelde. Videre skal Staten, og ev. NSB eller andre togoperatører, også i kjøp- og konsesjonsprosesser, sikre universell utforming.

Rogaland fylkeskommune har følgende forslag til endringer i forskriften:

§ 3 c) og § 4 b) blir endret til:
Materiellet skal være 100 % lavgulv.

§ 4 c) blir endret til:
Materiellet skal ha, av totalen av seter – minst 10% prioriterte seter for personer med nedsatt funksjonsevne, hvorav det skal være minst 2 stk rullestolplass i hver vogn. Det er også viktig at det er adkomst til andre viktige publikumsservice-element i togsett, utenom sete og toalett.

Votering:

Innstillingen fikk 0 stemmer og falt.

Agnar Bruntveits forslag, 1. avsnitt, ble enstemmig vedtatt.
Agnar Bruntveits forslag, 2. avsnitt, fikk 3 stemmer (AP) og falt
Agnar Bruntveits forslag, 3. avsnitt, fikk 3 stemmer (AP) og falt.

Vedtak:

Rogaland fylkeskommunen forutsetter at nasjonale tillegg i forskriften slår fast at prinsippet om universell utforming skal gjelde. Videre skal Staten, og ev. NSB eller andre togoperatører, også i kjøp- og konsesjonsprosesser sikre universell utforming.

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

Saksprotokoll

Utvalg: Fylkesrådet for funksjonshemmede
Møtedato: 02.03.2009
Sak: 8/09

Resultat: Annet forslag vedtatt

Arkivsak: 09/18
Tittel: SAKSPROTOKOLL: FORSKRIFT OM UNIVERSELL UTFORMING AV RULLENDE MATERIELL TIL JERNBANE, HERUNDER SPORVEI, TUNNELBANE OG FORSTADSBANE

Behandling:

Det ble protokollert:

Leder Inghild Vanglo (ap) og nestleder Atle Lunde (SAFO) fremmet følgende forslag til uttalelse:

Rogaland fylkeskommunen forutsetter at nasjonale tillegg i forskriften slår fast at prinsippet om universell utforming skal gjelde. Videre må Staten, og ev. NSB eller andre togoperatører, også i kjøp- og konsesjonsprosesser sikre universell utforming.

Anne Marie Auestad (SAFO) fremmet følgende forslag:

Rogaland fylkeskommune har følgende forslag til endringer i forskriften:

§ 3 c) og § 4 b) blir endret til:
Materiellet skal være 100 % lavgulv .

§ 4 c) blir endret til:
Materiellet skal ha, av totalen av seter – minst 10% prioriterte seter for personer med nedsatt funksjonsevne, hvorav det skal være minst 2 stk. rullestolplass i hver vogn. Det er også viktig at det er adkomst til andre viktige publikumsservice-element i togsett, utenom sete og toalett.

Votering:

De fremsatte forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Rogaland fylkeskommunen forutsetter at nasjonale tillegg i forskriften slår fast at prinsippet om universell utforming skal gjelde. Videre må Staten, og ev. NSB eller andre togoperatører, også i kjøp- og konsesjonsprosesser sikre universell utforming.

Rogaland fylkeskommune har følgende forslag til endringer i forskriften:

§ 3 c) og § 4 b) blir endret til:

Materiellet skal være 100 % lavgulv .

§ 4 c) blir endret til:

Materiellet skal ha, av totalen av seter – minst 10% prioriterte seter for personer med nedsatt funksjonsevne, hvorav det skal være minst 2 stk. rullestolplass i hver vogn.

Det er også viktig at det er adgang til andre viktige publikumsservice-element i togsett, utenom sete og toalett.

Saksutredning:

FORSKRIFT OM UNIVERSELL UTFORMING AV RULLENDE MATERIELL TIL JERNBANE, HERUNDER SPORVEI, TUNNELBANE OG FORSTADSBANE

Trykte vedlegg: Høringsnotat med forslag til forskrift

Utrykte vedlegg:

1. Bakgrunn:

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til ny forskrift om universell utforming av rullende materiell med jernbane, sporvei, tunnelbane og forstadsbane til høring. Forskriftsarbeidet er igangsatt på bakgrunn av ny lov som trådte i kraft fra årsskiftet om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Sektoransvaret er lagt til grunn, og nødvendige forskrifter skal hjemles i den aktuelle sektorlovgivningen.

2. Problemstilling

Universell utforming innebærer i lovens formulering at hovedløsning i de fysiske forhold skal tilrettelegges slik at virksomhetens funksjon kan benyttes av flest mulig. Universell utforming skal sikres så langt det ikke medfører uforholdsmessig byrde for virksomheten.

3. Saksopplysninger:

Forskriftsforslaget følger vedlagt. Det framgår at forskriften vil gjøres gjeldende for rullende materiell i rutegående persontransport med bane. Det framgår at forslaget bygger på europeisk arbeid og regler som skal sikre samtrafikkevne og tilgjengeligheten til transportsystemet for personer med redusert mobilitet, TSI PRM. Det framgår at kravene i TSI PRM, selv om de dekker mange vesentlige områder, ikke fullt ut ivaretar krav til universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, slik at det er sett behov for å stille enkelte nasjonale tilleggskrav. Disse kravene gjelder innstigningsforhold, tilpasning til standardhøyde plattform og bevegelige trinn, krav til minst 50% lavgulv i materiellet, samt krav til adskilt seksjon for allergikere der dyr (inkl. førerhund) ikke kan medbringes. Siden TSI PRM ikke gjelder for sporvei, tunnel- og forstadsbane, er det i forskriftsforslaget for slike baneløsninger sett hen til disse kravene og til de krav som gjøres gjeldende for universell tilrettelegging av busser.

Det skal sikres trinnfri innstigning. Et forhold som departementet særlig ønsker synspunkt på, er om det åpnes for at dette ikke skal gjelde den første døren der dette ikke er mulig/hensiktsmessig. For Rogaland der det ennå ikke er etablert sporvei, tunnelbane eller forstadsbane, er det neppe aktuelt å fravike et krav om trinnfri innstigning.

4. Fylkesrådmannens vurderinger:

I vedtatt Fylkesdelplan for universell utforming er det et klart presisert mål at transportmateriell som nyttes i offentlig rutetilbud, skal tilfredsstillende krav til universell utforming.

Fylkesrådmannen ser det som vesentlig at det utarbeides forskrifter som tydeliggjør de aktuelle krav til universell utforming, og fylkesrådmannen finner også at forslag til forskrifter langt på vei dekker intensjonene.

Men en kommentar knytter seg til om en lavgolvs andel på 50 %, sammen med de setekapasiteter og krav til rullestolsplasser som er oppgitt, gir tilstrekkelig gode løsninger, selv om det langt på vei vil være spørsmål om kvalitet i detaljeringen når det gjelder utformingen av nye togsett. Det framgår at rullestolbrukere får tilgang til selve reisemidlet, men begrenset mulighet for å bevege seg fritt i toget. Ett er at adkomst inn/ut og tilgang til toalett er sikret for rullestolbruker. Det er imidlertid også vesentlig at det er adkomst til andre viktige publikumservice-element i togsettet; for eksempel at det er mulig å gjøre seg nytte av et kafeteriatilbud, familierom og oppkobling mot pc/nettverk. Dette er funksjoner som i dagens langdistansetogsett er plassert i ulike deler av toget. En annen kommentar er at det lett kan tenkes to rullestolbrukere skulle ønske å reise sammen. Hvis spesifiseringen "minst en rullestolplass" i praksis blir *en* rullestolplass i rullestolområdet, vil det være uheldig.

Departementet har vurdert at billettautomater, valideringsutstyr og lignende normalt ikke er en del av materiellet og har derfor ikke stilt tekniske krav, men peker på at dersom slikt utstyr er plassert i materiellet, skal plassering og utforming tilfredsstillende til kravene til generell tilrettelegging eller andre forskrifter som gjelder slikt utstyr. Fylkesrådmannen vil her vise til at fylkesrådet for funksjonshemmede i Rogaland - sammen med brukerorganisasjoner og andre organ, nettopp har vært opptatt av at billettautomater og lignende utgjør et element i en helhetlig reisekjede, og at det er vesentlig å ivareta helheten for å sikre brukbarheten for de som opplever å ha redusert funksjonsevne.

Det legges til grunn at sikkerhetsforskriftene ivaretar hensyn som gjelder trygg transport og krisehåndtering for alle brukergrupper.

5. Konklusjon:

Fylkesrådmannen er positiv til forslag til forskrift. I den grad det er mulig å spesifisere ytterligere detaljer uten å bryte med krav til samtrafikkvegne, bør de nasjonale tilleggene i størst mulig grad sikre universell utforming. I tillegg til god tilgjengelighet til transportmidlet, bør det også legges vekt på god tilgjengelighet til serviceelement i transportmidlet og til de tjenester som er en forutsetning for gjennomføringen av reisen.

Forslag til vedtak:

Rogaland fylkeskommune ser positivt på forslag til forskrifter som er utarbeidet. Fylkeskommunen vil tilrå at nasjonale tillegg i forskriften i størst mulig utstrekning slår fast at prinsipp om universell utforming skal gjelde. Videre må Staten, og ev. NSB eller andre togoperatører, også i kjøp- og konsesjonsprosesser legge stor vekt på universell utforming

Terje Fatland
fylkesdirektør

Gunnar Odd Eiterjord
seksjonssjef